Covid a családban

Dobner Sarolta
II.sz. Gyermekklinika
2021.05.07.

Terjedés módja

Cseppfertőzés:

- Légúti váladékkal
- Beszéd, köhögés, tüsszentés, kilégzés kapcsán

Kézzel

Széklettel is ürül

- Kézzel

Gyakoriság: felnőtt/gyerek

A gyerekkori megbetegedés számra nincs valós adat

Kevesebb:

- a tünetes megbetegedés
- a súlyos, kórházi kezelést igénylő megbetegedés

Azonos:

- a vírusmennyiség a garatban
- a fertőzés továbbadása
- a másodlagos megbetegedések aránya

SARS-CoV2 fertőzés - felnőtt

Lappangás: 2-14 nap, átlag 5-6 nap

Széles skála:

- Tünetmentes
- Enyhe tünetes: pl. ízvesztés, orrfolyás
- Influenzaszerű kép
- Tüdőgyulladás: enyhe- közepes-súlyos-életveszélyes
- Szövődmények

Influenzaszerű tünetek

Bevezető tünetek: 2-5 nap

- láz, légúti tünetek, izom, ízületi fájdalom
- gyengeség, fáradékonyság
- íz, szagvesztés
- lehet: hányás, hasmenés
- Mellkasi fájdalom, köhögés

Tüdőgyulladás: (3)-5-7. nap

Nem mindenkiben

- Köhögés
- Mellkasi fájdalom
- Terhelésre fáradás
- Nehézlégzés
- Fulladás

A betegek sokszor nem élik meg!

Szövődmények

Citokin vihar: felfokozott immunválasz

- 7-10 nap közt indul
- Tüdőben
- Egyéb szervekben
- Újra induló vagy emelkedő láz

Trombózis: hirtelen jelentkező légszomj

Agyembólia: stroke

Szív szövődmények: infarktus, ritmuszavar

SARS CoV2 fertőzés - gyermek

Sokféle megjelenés:

- Tünetmentes (16-50%)
- Influenzaszerű tünetek
- Felső légúti hurut
- Krupp szindróma
- Hasmenés, hányás (30%) !
- Ritkán: tüdőgyulladás

Tünetek – sok egyszerre

- Láz
- Fáradtság
- Fejfájás
- Izomfájdalom
- Köhögés
- Orrdugulás, orrfolyás
- Íz- és szagérzés elvesztése
- Torokfájdalom
- Légszomj, nehézlégzés
- Hasfájás
- Hasmenés
- Hányinger, hányás
- Étvágytalanság

Rizikófaktorok – súlyos megbetegedésre

- 1 éves kor alatt
- genetikai, neurológiai, anyagcsere betegek
- veleszületett szívbetegek
- túlsúly/elhízás, asztma, krónikus tüdőbetegség
- cukorbetegség
- hematológiai betegségek (sarlósejtes vérszegénység)
- immungyengeség

Fokozott odafigyelés javasolt

- Magas láz
- Torokfájás
- Újkeletű, irritatív köhögés – ha nehézlégzést okoz!
- Ha asztmás: köhögés jellegének változása!
- Hasmenés, hányás vagy hasfájás
- Újkeletű erős fejfájás, főleg ha lázzal kísért!

Teendő – Sürgősségi ellátás szükséges:

- Légzési nehezítettség
- Folyamatos mellkasi fájdalom vagy nyomás
- Zavartság
- Aluszékonyság
- Sápadt-szürke vagy kékes bőr, ajak vagy körömszín

Otthoni ápolás

- Bő folyadék bevitel
- Sok pihenés
- Sz.e. lázcsillapítás

- COVID-os családtag esetén:

Beteg a családban = **Izoláció a családban**

1. Izoláció a családban

- Távolságtartás
- Veszélyeztettek esetén fokozottan ügyelni a távolságtartásra

2. Izoláció a családban

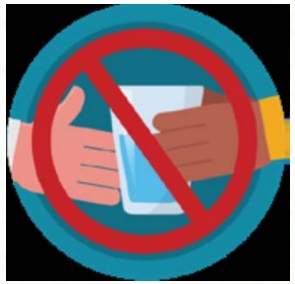

- A beteggel a kontaktust minimalizálni

3. **Izoláció a családban**

Száját és orrot eltakaró maszk használata

>2 év

4. **Izoláció a családban**

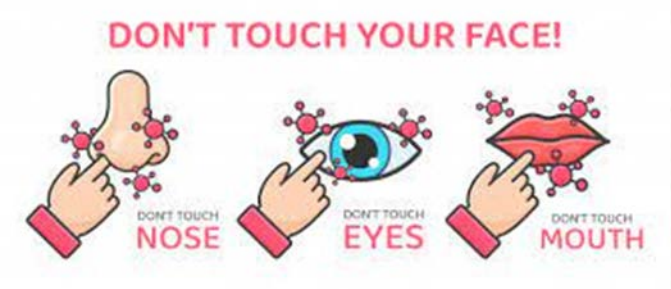

- Köhögési-tüsszentési etikett

- Ne nyúljunk az orrunkhoz, szemünkhöz, szánkhoz, maszkunkhoz

5. **Izoláció a családban**

- Minden családtag
  - –gyakori szappanos kézmosás 20 sec.
  - –kézfertőtlenítő használata

6. **Izoláció a családban**

- Egy nem fokozottan veszélyeztetett személy gondoskodjon a betegről
- A többi családtaggal lehetőleg ne legyen kontaktus
- A kontaktus során a gondozó és a beteg is viseljen maszkot

7. Izoláció a családban

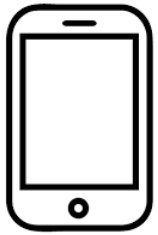

- A beteg személyes tárgyait más ne használja

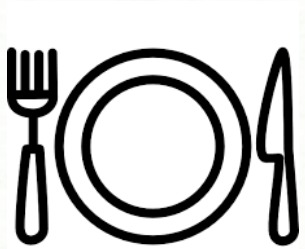

8. **Izoláció a családban**

- A beteg környezetének rendszeres takarítása, fertőtlenítése
- Lehetőleg külön fürdőszoba a betegnek

9. **Izoláció a családban**

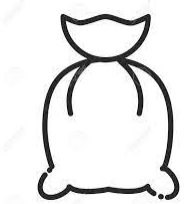

- A betegnek külön

  –szemetes

  –szennyes gyűjtés

10. **Izoláció a családban**

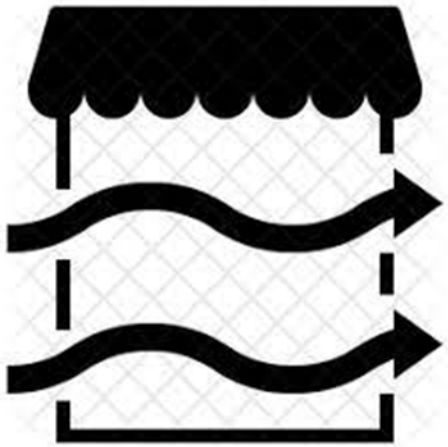

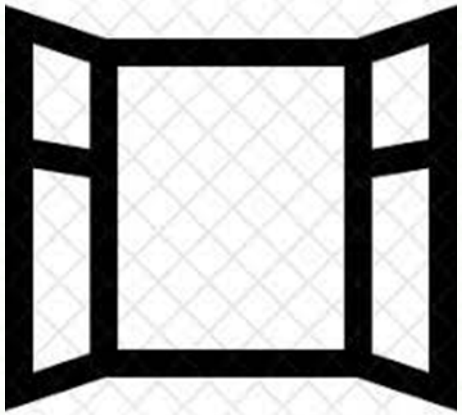

- Gyakori szellőztetés, nyitott ablak

11. Izoláció a családban

- Lehetőleg külön hálószoba a betegnek

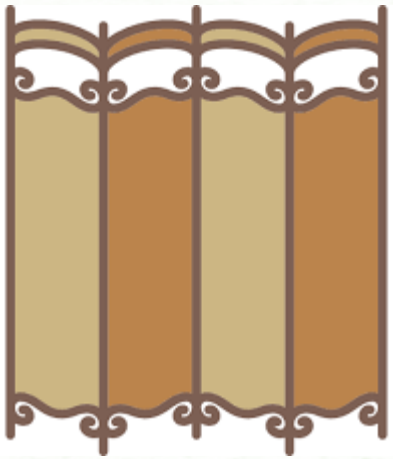

- Ha nem lehetséges:
  - –Távolságtartás
  - –Térelválasztó
  - –Fejtől-lábtól alvás

12. Izoláció a családban

- A beteg lehetőleg külön helyiségben és ne a családdal étkezzen
- Ha nem lehetséges
  - Ne a családdal egy időpontban egyen
  - Távolságtartás
- Beteg ne vegyen részt az étel elkészítésében és tálalásában

Szövődmény- PIMS/MISC, Long covid

PIMS/MISC: Betűszó

Paediatric Inflammatory Multisystem Syndrome

Multisystem Inflammatory Syndrome in Children

- Coronavírus kiváltotta
- Felhangolt immunválasz
- Ami a saját szerveket veszi célba
- Akut megbetegedés

Tünetei – sokszervi érintettség!

- Láz
- Hasfájás +/- hasmenés, hányás
- Kiütés
- Szájnyálkahártyagyulladás + málnanyelv
- Kötőhártyagyulladás: piros szem
- Kéz, láb duzzanat, pír
- Nyirokcsomó duzzanat
- Keringési elégtelenség, alacsony vérnyomás

Lehet: vese érintettség, ízületi gyulladás, duzzanat

Teendő

- Azonnal kórházi kivizsgálás

- Diagnózis felállítása:

Tünetek + jellegzetes laborok + lehetőleg: korábbi COVID fertőzés igazolása: ellenanyag kimutatás

- Kezelés:

Kórházi

Immunterápia: immunrendszer lecsillapítása

Long COVID

- Felhangolt immunrendszer
- Elhúzódó, szerteágazó panaszok
- Lehetnek egy- vagy többszervi tünetek
- Kiütés, májgyulladás, ízületi fájdalom, fejfájás…
- Félheveny-idült lefolyás

Teendő

- Pihenés, türelem
- sz.e. fájdalomcsillapítás
- Long covid ambulanciák!
- sz.e. célzott szakterületen kivizsgálás

Oltás

- Jelenleg kipróbálás alatt: vizsgálatok folynak
- 16-18 évesek oltása: Pfizer

Addig:

- Családtagok oltása

A szeretésen kívül minden más emberi tett csak romépítés